

Supervizor za Brčko započeo javnu debatu o Izbornom zakonu Distrikta

Supervizor za Brčko, Henry L. Clarke, predstavio je danas Nacrt izbornog zakona Brčko Distrikta BiH zastupnicima Skupštine Brčko Distrikta, članovima Vlade Distrikta, predstavnicima političkih stranaka, predstavnicima medija i građanima.

U svojoj prezentaciji, ambasador Clarke je istakao pojedine specifičnosti zakona, kako zakon utiče na ostvarivanje političkih prava naroda u Distriktu, i istovremeno podstiče političke strukture da svoj način razmišljanja i rada prilagode demokratskim i realnim prioritetima. Ambasador je naglasio najteže dijelove u izradi nacarta i pozvao na javnu debatu o spornim dijelovima za koje je potrebno konačno rješenje.

Nacrtom se predviđa da Distrikt bude jedna izborna jedinica u kojoj će svaki kandidat za zastupnika biti u konkurenciji sa svim ostalim kandidatima, i njihov izbor će se vršiti procesom proporcionalne zastupljenosti, tj. zastupnici se biraju na osnovu ukupnog broja glasova koji dobije svaka stranka i najvećeg broja glasova koje dobije pojedinačni kandidat sa stranačke liste.

Gradonačelnika bira Skupština iz reda zastupnika sukladno proceduri predviđenoj u Statutu. Supervizor nije preporučio koncept direktnog izbora gradonačelnika, pošto bi rezultat najvjerojatnije bio gradonačelnik koji bi imao podršku samo jednog naroda, što bi oslabilo njegovu poziciju u upravljanju cijelim Distriktom. ²Da bi gradonačelnik bio efikasan potrebno je da surađuje sa svim narodima i da ga svi oni prihvataju. S obzirom na multietničku strukturu stanovništva u Distriktu,

zaključak je da bi gradonačelnik, koji bi bio prihvatljiv za dva ili više naroda, prije bio izabran preko Skupštine nego direktnim izborom", objasnio je ambasador Clarke.

Najvažnije je da izborna tijela odražavaju želje sveukupne populacije Distrikta, i proporcionalna zastupljenost može dati takav rezultat. Hrvati kao najmanja nacionalna grupa u Distriktu, moraju biti adekvatno zastupljeni u Skupštini. Značajan dio odgovornosti za to moraju snositi hrvatske stranke i birači. Formiranje koalicija će im u velikoj mjeri pomoći da zadovolje uvjet od 3% kako bi bili zastupljeni.

Nacrt izbornog zakona Brčko Distrikta BiH ne predviđa automatski zaštitu "vitalnih nacionalnih interesa" – pravo jednog naroda zastupljenog u Skupštini da stavi veto na bilo koju odluku ili zakon. "U multietničkom Distriktu to može dovesti do toga da Skupština ne bude u stanju da djeluje po bilo kom spornom pitanju, pogotovo zbog toga što ne postoji način da se racionalno definiše "vitalni nacionalni interes" – stoga što je to stvar osjećanja, a ne razuma", izjavio je Clarke.

Ambasador Clarke je podsjetio da je Distrikt mala izborna jedinica – u mnogim slučajevima ljudi će ustvari znati zastupnika za kojeg glasuju. On je upozorio da stranke i neovisni kandidati i dalje moraju ulagati veće napore da dobiju podršku običnih ljudi, ili će izgubiti i one koji bi inače bili njihove pristalice.

"Odluku o izborima u Distriktu ću donijeti kada budem siguran da je Distrikt spreman da održi izbore. Izbori u Brčkom moraju prema međunarodnim standardima biti slobodni i pošteni, moraju pomoći da se institucije u Distriktu uspostave sukladno Konačnoj odluci Tribunala za Brčko, i moraju biti u skladu sa Izbornim zakonom BiH", naglasio je ambasador Clarke. "Ovo NIJE početak izborne kampanje, ali JESTE pravi trenutak za planiranje, obuku i razvoj vaših političkih organizacija".

Nacrt izbornog zakona Brčko Distrikta BiH izradio je Pravni tim OHR-a Brčko, u suradnji sa brojnim domaćim i međunarodnim stručnim institucijama. Nacrt će sada ući u skupštinsku proceduru i biti će predmet javne debate. Supervizor za Brčko je zatražio od Skupštine Distrikta da donese Izborni zakon Distrikta prije nego što poslanici odu na ljetni godišnji odmor.